

Warszawa, dnia 6 października 2014 r.

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

1. **Zasilek chorobowy dla byłego sędziego**

Byłemu sędziemu, który stał się niezdolny do pracy przed zrzeczeniem się urzędu, przysługuje zasiłek chorobowy w okresie dalszego trwania tej niezdolności po rozwiązaniu stosunku służbowego (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa; jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 159).¹

2. **Skutki przekroczenia okresu zatrudnienia, o którym mowa w „ustawie antykryzysowej”**

Przekroczenie 24 miesięcznego okresu zatrudnienia, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035 ze zm.), jest równoznaczne w skutkach prawnych z zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony.²

3. **Przesłanki uznania wydatków poniesionych przez obrońcę z urzędu za „niezbędne”**

Złożenie przez adwokata wyznaczonego obrońcą z urzędu wniosku o wyznaczenie innego obrońcy dla dokonania czynności, jeśli należałoby jej dokonać poza siedzibą lub miejscem zamieszkania dotychczasowego obrońcy (art. 84 § 2 zd. 2 Kodeksu postępowania karnego, dalej „k.p.k.”), i jego nieuwzględnienie nie jest warunkiem uznania wydatków, poniesionych przez obrońcę przy wykonywaniu tej czynności, za „niezbędne” w rozumieniu § 19 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).³

4. **Uprawnienia oskarżyciela posiłkowego dla straży gminnej (miejskiej)**

Na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 395 ze zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń.

Sąd Najwyższy postanowił nadać uchwale moc zasady prawnej.⁴

¹ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r., I UZP 2/14, źródło: www.sn.pl.

² Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2014 r., III PZP 2/14, uchwała została podjęta przy 1 zdaniu odrębnym, źródło: www.sn.pl.

³ Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., I KZP 15/14, źródło: www.sn.pl.

⁴ Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., I KZP 16/14, źródło: www.sn.pl.

5. **Zastosowanie przepisu art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne**

Przepis art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 243) ma zastosowanie do danych związanych z usługą przekazywania poczty elektronicznej przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Nie ma natomiast zastosowania do udzielania przez usługodawcę organom państwa na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań danych w zakresie określonym art. 18 ust. 6 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1422), a dotyczących samej usługi świadczonej drogą elektroniczną. Do kosztów opracowania tych danych stosuje się art. 619 § 1 k.p.k. w zw. z art. 618 § 1 k.p.k.⁵

6. **Kara orzeczona za ciąg przestępstw**

Kara orzekana wyrokiem łącznym na podstawie art. 91 § 3 Kodeksu karnego, dalej „k.k.”, w sytuacji, gdy sprawca został skazany dwoma lub więcej wyrokami za przestępstwa należące do ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k., jest karą łączną, której podstawę stanowią kary z osobna wymierzone za te przestępstwa. Dolną granicą tej kary jest najwyższa z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, a górną – suma tych kar, która jednak nie może przekroczyć górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, przewidzianego w przepisie, którego znamiona każde z tych przestępstw wyczerpuje.⁶

7. **Źródło szkody w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej odmawiającej przyznania byłemu właścicielowi nieruchomości prawa własności czasowej**

Jeżeli stwierdzono nieważność decyzji administracyjnej odmawiającej przyznania byłemu właścicielowi nieruchomości prawa własności czasowej na podstawie art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279 ze zm.), źródłem poniesionej przez niego (jego następców prawnych) szkody może być także wydana z naruszeniem prawa decyzja zezwalająca na sprzedaż lokali w budynku położonym na tej nieruchomości.⁷

8. **Orzeczenie o odsetkach za opóźnienie**

Dopuszczalne jest orzeczenie o odsetkach za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas opóźnienia po wydaniu wyroku zasądzającego to świadczenie, także wtedy, gdy wysokość odsetek została określona na podstawie stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.⁸

9. **Uprawnienia syndyka, który złożył wniosek o wykreślenie upadłej spółki z rejestru**

Syndyk, który na podstawie art. 289 § 1 zd. 2 Kodeksu spółek handlowych złożył wniosek o wykreślenie upadłej spółki z rejestru może zaskarżyć orzeczenie zgodne z jego wnioskiem.⁹

⁵ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., I KZP 18/14, źródło: www.sn.pl.

⁶ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., I KZP 20/14, źródło: www.sn.pl.

⁷ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2014 r., III CZP 49/14, źródło: www.sn.pl.

⁸ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., III CZP 53/14, źródło: www.sn.pl.

⁹ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., III CZP 56/14, źródło: www.sn.pl.

10. **Skutki uchylecia art. 182[1] Kodeksu postępowania cywilnego**

Uchylene art. 182[1] Kodeksu postępowania cywilnego, dalej „k.p.c.”, nie niweczy skutków, jakie ustawa wiązała z poprzednio wytoczonym powództwem, jeżeli ponowne powództwo zostało wytoczone z zachowaniem wymagań przewidzianych w art. 182[1] § 2 k.p.c.¹⁰

11. **Legitymacja do dochodzenia nadpłaconych opłat eksploatacyjnych**

Osoba wskazana w art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1222) może dochodzić zwrotu nadpłaconych opłat eksploatacyjnych na podstawie przepisów kodeksu cywilnego o świadczeniu nienależnym.¹¹ Zgodnie z powołanym przepisem ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych osobami tymi są: członkowie spółdzielni, osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, oraz właściciele niebędący członkami spółdzielni.

12. **Interpretacja art. 44 k.p.c. – właściwość delegacyjna sądu**

Wniesienie pozwu o naprawienie szkody wyrządzonej przez wydanie orzeczenia do sądu, który wydał to orzeczenie, nie stwarza przeszkody przewidzianej w art. 44 k.p.c.¹² Zgodnie z art. 44 k.p.c., jeżeli sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności, sąd nad nim przełożony wyznaczy na posiedzeniu niejawnym inny sąd.

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

1. **Prawo przewozowe; penalizacja zachowania podróżnego, który w czasie kontroli biletów nie pozostał w miejscu przeprowadzenia kontroli do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych**

Art. 87b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1173 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1014), zgodnie z którym podróżny, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu nie pozostał w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego albo osobę przez niego upoważnioną do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, podlega karze grzywny, jest niezgodny z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.¹³ Przepis ten utracił moc z dniem 6 sierpnia 2014 r.

2. **Podatek dochodowy od osób fizycznych; podatek od dochodów nieujawnionych**

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2007 r. jest niezgodny z art. 2 w związku z art. 84 i art. 217 konstytucji.

Zgodnie z powyższym przepisem, wysokość przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych ustala się na

¹⁰ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., III CZP 57/14, źródło: www.sn.pl.

¹¹ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., III CZP 58/14, źródło: www.sn.pl.

¹² Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., III CZP 66/14, źródło: www.sn.pl.

¹³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lipca 2014 r., K 16/12, źródło: www.otk.trybunal.gov.pl.

podstawie poniesionych przez podatnika w roku podatkowym wydatków i wartości zgromadzonego w tym roku mienia, jeżeli wydatki te i wartości nie znajdują pokrycia w mieniu zgromadzonym przed poniesieniem tych wydatków lub zgromadzeniem mienia, pochodzącym z przychodów uprzednio opodatkowanych lub wolnych od opodatkowania. Wątpliwości sądów pytających dotyczyły wyrażenia użytych w zaskarżonym przepisie: „czynienie wydatków”, „gromadzenie mienia”, „przychody opodatkowane” i „przychody wolne od opodatkowania”.

Trybunał Konstytucyjny podzielił pogląd wyrażony uprzednio w wyroku o sygn. SK 18/09, że kwestionowane przez sądy pytające wyrażenia użyte w art. 20 ust. 3 powyższej ustawy są niejasne i nieprecyzyjne. Na ich podstawie nie można jednoznacznie ustalić definicji „przychody ze źródeł nieujawnionych” i „przychody nieznajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach”. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że zaskarżony przepis nie spełnia wymagań legislacyjnych przewidzianych dla przepisów podatkowych. W świetle zasad wynikających z art. 84 i art. 217 konstytucji, ustawodawca powinien jasno i zrozumiale zdefiniować pojęcia „przychody ze źródeł nieujawnionych” i „przychody nieznajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach”, w ten sposób, aby podatnik mógł w sposób precyzyjny określić treść ciążących na nim obowiązków daninowych.

Przepis ten traci moc obowiązującą z upływem osiemnastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.¹⁴

3. **Określenie katalogu zbieranych informacji o jednostce za pomocą środków technicznych w działaniach operacyjnych; zasady niszczenia pozyskanych danych**

W dniu 30 lipca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie siedmiu połączonych wniosków Rzecznika Praw Obywatelskich i Prokuratora Generalnego. Wnioski te dotyczyły przepisów regulujących stosowanie kontroli operacyjnej i udostępnianie danych telekomunikacyjnych Policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, organom kontroli skarbowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu oraz – co dotyczy wyłącznie udostępniania danych telekomunikacyjnych – Służbie Celnej.

Trybunał Konstytucyjny szeroko przypomniał dotychczasowe ustalenia na temat konstytucyjnie chronionego zakresu prywatności (art. 47) oraz tajemnicy komunikowania się (art. 49 konstytucji), a także jakie wymagania muszą spełniać przepisy regulujące niejawnie pozyskiwanie informacji o jednostkach.

Wyrok ten dotyczył określonych przepisów m.in. we ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych.¹⁵

¹⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 lipca 2014 r., P 49/13, źródło: trybunal.gov.pl.

¹⁵ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 r., K 23/11, źródło: trybunal.gov.pl.

4. **Sześć kwestionowanych przepisów ustawy - Prawo o zgromadzeniach jest niezgodnych z konstytucją**

Wyrokiem z dnia 18 września 2014 r. Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodne z konstytucją następujące przepisy ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. Prawo o zgromadzeniach (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 397):

- 1) art. 1 ust. 2 w części zawierającej wyrażenie „co najmniej 15”, jest niezgodny z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 konstytucji,
- 2) art. 7 ust. 1 w zakresie, w jakim określa obowiązek zawiadomienia organu gminy o zgromadzeniu nie później niż na 3 dni robocze przed datą zgromadzenia, jest niezgodny z art. 57 w związku z art. 31 ust. 3 konstytucji,
- 3) art. 7a ust. 1 w części zawierającej wyrażenie „zgłoszonego później” jest niezgodny z art. 2 konstytucji,
- 4) art. 7a ust. 2 w części zawierającej wyrażenie „wcześniej zgłoszonego” jest niezgodny z art. 2 konstytucji,
- 5) art. 8 ust. 2 jest niezgodny z art. 2 konstytucji,
- 6) art. 9 ust. 1 i ust. 4 w zakresie określonych w tych przepisach terminów podjęcia działań przez organy władzy publicznej są niezgodne z art. 78 w związku z art. 57 konstytucji.

Trybunał odroczył o 12 miesięcy termin utraty mocy obowiązującej przepisów ustawy uznanych za niekonstytucyjne. Nie dotyczy to przepisu zawierającego definicję zgromadzenia publicznego (art. 1 ust. 2 ustawy) oraz uregulowania dopuszczającego wydanie zakazu zgromadzenia później zgłoszonego, jeżeli organizator takiego zgromadzenia nie dokonał zmiany jego czasu lub miejsca albo trasy przejścia uczestników (art. 8 ust. 2 ustawy). Przepisy te tracą moc powszechnie obowiązującą z dniem ogłoszenia wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw.

Odnosząc się do powyższych punktów należy wskazać m.in., że zdaniem Trybunału Konstytucyjnego ustawowa definicja zgromadzenia, jako zgrupowania obejmującego co najmniej 15 osób, wprowadza element konstrukcyjny nie przewidziany na gruncie konstytucyjnym. Zgromadzeniem publicznym są także te pokojowe zgrupowania, których liczba uczestników nie spełnia tego kryterium. Zdaniem Trybunału, ustanowienie przesłanki liczebności uczestników nie jest ograniczeniem koniecznym w demokratycznym państwie. Podobnie i wydłużenie terminu notyfikacji do minimum 3 dni roboczych nie jest, zdaniem Trybunału, konieczne w demokratycznym państwie prawnym.¹⁶

5. **Zasady rozliczania i opłacania składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne przez współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością**

Art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, 1623, 1650 i 1717 oraz z 2014 r. poz. 567, 598 i 1146), w zakresie odnoszącym się do współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jest zgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

¹⁶ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 września 2014 r., K 44/12, źródło: trybunal.gov.pl.

Na mocy powyższego przepisu, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Trybunał podkreślił, że zróżnicowanie statusu ubezpieczeniowego wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnika „typowej” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie oznacza per se naruszenia nakazu równej ochrony, jeżeli ma ono charakter relewantny, proporcjonalny oraz pozostaje w związku z innymi zasadami konstytucyjnymi. Trybunał stwierdził, że zróżnicowanie jest racjonalnie uzasadnione oraz pozostaje w związku z treścią i celem przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma. Zapobiega bowiem zawieraniu przez wspólników jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością umów o pracę ze spółką w celu uzyskania statusu pracowniczego oraz związanych z tym świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych. Ponadto zaskarżony przepis realizuje postulat powszechności ubezpieczenia społecznego w odniesieniu do wspólników spółek prawa handlowego.¹⁷

6. Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym; pokrzywdzony - oskarżyciel posiłkowy

Art. 339 § 5 w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) w zakresie, w jakim nie zapewnia pokrzywdzonemu możliwości wzięcia udziału w posiedzeniach sądu dotyczących umorzenia postępowania przed rozprawą, o których mowa w art. 339 § 3 pkt 1 ustawy – Kodeks postępowania karnego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.¹⁸

ZMIANY W PRAWIE

1. Ustawa o petycjach

Dnia 5 września 2014 r. w Dzienniku Ustaw opublikowana została ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach. Zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg prawodawca obowiązany jest określić w drodze ustawy. W obecnym stanie prawnym tryb rozpatrywania wniosków i skarg regulują przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), natomiast brakowało dotychczas regulacji odnośnie trybu rozpatrywania petycji. Powyższą lukę prawną wypełni ustawa o petycjach określająca m.in.:

- formę, w jakiej może zostać złożona petycja (forma pisemna albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej),
- elementy, jakie powinna ona zawierać (z dodatkowym wskazaniem jakie elementy powinna zawierać petycja składana w interesie osób trzecich),

¹⁷ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 września 2014 r., SK 4/12, źródło: trybunal.gov.pl.

¹⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 września 2014 r., SK 22/13, źródło: trybunal.gov.pl.

- zasady działania podmiotu, do którego wniesiono petycję, w sytuacji gdy to nie on powinien być jej adresatem (podmiot ten jest obowiązany do przekazania petycji właściwemu podmiotowi),
- tryb postępowania w sytuacji, gdy petycja zawiera braki formalne,
- tryb rozpatrywania petycji złożonej do Sejmu i Senatu, a także jednostki samorządu terytorialnego,
- zasady rozpatrywania tzw. petycji wielokrotnej (w sytuacji, gdy podmiot rozpatrujący petycję otrzyma w określonym terminie dalsze petycje dotyczące tej samej sprawy).¹⁹

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

1. Czas trwania urlopów ojcowskich do zmiany

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami Kodeksu pracy pracownik-ojciec wychowujący dziecko ma prawo do urlopu ojcowskiego w wymiarze 2 tygodni. Urlopu ojcowskiego udziela się na pisemny wniosek pracownika-ojca wychowującego dziecko, składany w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu; pracodawca jest obowiązany uwzględnić wniosek pracownika (art. 182 [3] Kodeksu pracy). Ponadto po spełnieniu przesłanek przewidzianych w art. 180 Kodeksu pracy pracownikowi ojcu przysługuje prawo do części urlopu macierzyńskiego.

Zdaniem posłów powyższe rozwiązania nie uwzględniają sytuacji, w której pracownik ojciec samotnie wychowuje dziecko w związku ze śmiercią matki czy niemożnością podjęcia przez nią pracy. W tej sytuacji nie może on skorzystać z urlopu macierzyńskiego z prawem do otrzymywania zasiłku. Z powyższych uprawnień pozostaje mu jedynie skorzystanie z urlopu ojcowskiego w wymiarze do 2 tygodni. Sytuacja ta jest niezwykle niekorzystna dla ojców. Posłowie wskazują ponadto na niekorzystność powyższych uregulowań względem innych krajów europejskich. Powyższe stało się przyczyną wystąpienia do ministra pracy i polityki społecznej z zapytaniem w sprawie czasu trwania urlopów przysługujących ojcom w związku z narodzinami dziecka.²⁰

2. Urlop rodzicielski także dla samotnych ojców

Z urlopów rodzicielskich będą mogli korzystać także samotni ojcowie - taką zmianę przewiduje projekt ustawy przygotowanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, który w dniu 30 września 2014 r. przyjęła Rada Ministrów.

Obecnie ojciec może skorzystać z urlopu rodzicielskiego, gdy matka pracuje i wykorzysta pierwsze 14 tygodni zarezerwowanego wyłącznie dla niej urlopu. Ojciec, nawet jeśli pracował i opłacał składki, nie może z niego skorzystać. Jego prawo do urlopu wynika bowiem z uprawnień matki.

Projekt zmian zakłada, że w razie śmierci matki, porzucenia przez nią dziecka lub gdy jej stan nie pozwala na opiekę nad dzieckiem, z urlopu rodzicielskiego będzie mógł skorzystać ojciec dziecka lub inny ubezpieczony członek najbliższej rodziny.

¹⁹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, Dz.U.2014.1195, źródło: www.lex.online.wolterskluwer.pl.

²⁰ Interpelacja nr 27187 do ministra pracy i polityki społecznej w sprawie czasu trwania urlopów przysługujących ojcom w związku z narodzinami dziecka, źródło: www.sejm.pl.

Zmiany obejmą również zasady obliczania podstawy wymiaru zasiłku w przypadku krótszego niż 12 miesięcy okresu ubezpieczenia chorobowego dla osób prowadzących pozarolniczą działalność oraz innych grup zawodowych, dla których podstawą wymiaru składek jest kwota deklarowana.

Nowe przepisy mogą zacząć obowiązywać od 14 dni od ogłoszenia ustawy.²¹

3. **Projekt ustawy o Karcie Dużej Rodziny**

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej skierowało projekt ustawy o Karcie Dużej Rodziny do konsultacji społecznych. Ustawa gwarantuje posiadaczom Karty Dużej Rodziny 37-proc. ulgi przy przejazdach publicznym transportem kolejowym na podstawie biletów jednorazowych oraz 49-proc. ulgi dla posiadaczy biletów miesięcznych. Otrzymają również ulgi w opłacie paszportowej: 75% w przypadku dzieci oraz 50% dla rodziców. Rodziny wielodzietne będą także zwolnione z opłat za wstęp do parków narodowych oraz za wydanie odpisów aktów stanu cywilnego przy staraniu się o przyznanie Karty. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód. W ciągu najbliższych lat z Karty może korzystać 3,4 mln osób, w tym 2 mln dzieci.

Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2015 roku.²²

4. **Nowe diety dla kierowców międzynarodowych**

W reakcji na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r. (sygn. akt II PZP 1/14), w której Sąd Najwyższy uznał, że zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w jego kabinie podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.), Ministerstwo Infrastruktury przygotowało dwa różne projekty zmian w ustawie o czasie pracy kierowców:

- a) pierwszy z nich przewiduje przyznanie kierowcom dodatku za rozłąkę w czasie podróży służbowej,
- b) drugi zaś przyznawanie kierowcom ryczałtów za noclegi i diety za podróże służbowe na terytorium Polski i poza jego granicami.²³

5. **Nowelizacja ustawy o grach hazardowych: organizacja pożytku publicznego będzie mogła przeprowadzić loterię fantową bez zezwolenia**

Dnia 26 września 2014 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Zgodnie z art. 1 ustawy nowelizującej loterie fantowe oraz gry bingo

²¹ Źródło: www.mpips.gov.pl.

²² Źródło: www.mpips.gov.pl.

²³ Źródło: www.abc.com.pl.

fantowe w których wartość puli wygranych nie przekracza piętnastokrotności kwoty bazowej, o której mowa w art. 70 ustawy o grach hazardowych, mogą być urządzone przez organizację pożytku publicznego po dokonaniu ich zgłoszenia. Zgłoszenia dokonuje się nie później niż 30 dni przed dniem rozpoczęcia tej loterii lub gry. Łączna wartość puli wygranych w loteriach fantowych lub w grze bingo fantowe organizowanych przez organizację pożytku publicznego organizowanych w oparciu o zgłoszenia, nie może przekroczyć w ciągu roku kalendarzowego trzydziestokrotności kwoty bazowej, o której mowa w art. 70 ustawy o grach hazardowych. Teraz ustawa będzie przedmiotem prac Senatu.²⁴

6. **Usprawnienie postępowań dyscyplinarnych adwokatów i radców prawnych**

W dniu 26 września 2014 r. Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych. Nowelizacja przewiduje m.in. następujące zmiany:

- wydłużenie - z trzech do czterech lat - kadencji adwokackich i radcowskich organów samorządowych,
- wydłużenie terminów przedawnienia karalności czynów podlegających postępowaniu dyscyplinarnemu,
- wzmocnienie statusu rzeczników dyscyplinarnych adwokatury i radców prawnych m.in. przez określenie ich zadań już na poziomie ustawowym - a nie w aktach prawnych niższego rzędu,
- ujednoczenie katalogu kar dyscyplinarnych dla adwokatów i radców prawnych, wliczając, że karami dyscyplinarnymi są w kolejności od najłagodniejszej: upomnienie, nagana, kara pieniężna, zawieszenie prawa do wykonywania zawodu na czas od trzech miesięcy do pięciu lat, pozbawienie prawa do wykonywania zawodu,
- wprowadzenie możliwości, że sąd dyscyplinarny, oprócz kary dla prawnika, może mu też nakazać przeproszenie pokrzywdzonego,
- wyższe kary finansowe,
- usprawnienie procedur polegające m.in. na zmianach w trybie doręczania korespondencji między prawnikami a rzecznikiem i sądem dyscyplinarnym, modyfikacji zasad sporządzania i doręczania uzasadnień orzeczeń i postanowień kończących postępowanie dyscyplinarne.

Tekst ustawy przekazany został do Senatu.²⁵

WAŻNY TERMIN

- **6 października** – termin opłacenia składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych opłacanej przez jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze.

²⁴ Ustawa z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych, źródło: www.sejm.gov.pl.

²⁵ Ustawa z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych, źródło: www.sejm.gov.pl.

CIEKAWOSTKI & INNE

Centrum Sądownictwa Gospodarczego w Warszawie

Dnia 29 września 2014 r. miało miejsce uroczyste otwarcie Centrum Sądownictwa Gospodarczego w Warszawie (dalej: „CSG”).

CSG znajduje się w dwóch sąsiadujących ze sobą budynkach (ul. Czerniakowska 100 i 100a). Załatwiane tu będą wszystkie sprawy gospodarcze z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Warszawie i Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, zarówno rejestrowe jak i procesowe (przekazanie spraw z obszaru właściwości Sądu Rejonowego Warszawa - Praga Północ w Warszawie planowane jest w terminie późniejszym).

Dzięki temu przedsiębiorca podczas jednej wizyty w CSG będzie mógł w krótkim czasie załatwić różne sprawy związane z szeroko rozumianym prawem gospodarczym, na przykład – złożyć pozew, uzyskać odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, złożyć wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Zastawów.

CSG dysponuje łącznie 57 salami rozpraw, w których bezpośrednim sąsiedztwie wyodrębniono 15 pokoi narad. Ponadto w budynku znajdują się sale konferencyjne, archiwum zakładowe sądu i archiwa podręczne oraz czytelnia akt. W CSG utworzono także pokój dla adwokatów i radców prawnych, a także oddano do użytku 94 miejsc parkingowych znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu CSG.²⁶

²⁶ Źródło: www.ms.gov.pl/pl.